KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-199
d.d. 4 juli 2012
(mr. H.J. Schepen, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse en mevrouw mr. A.M.T. Wigger, leden, en mevrouw mr. F. Faes, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft bij de bank een consumptief krediet afgesloten. In de op het krediet van toepassing zijnde voorwaarden staat vermeld dat er een afbouwregeling van toepassing is die in het 65ste levensjaar van de eerste contractant begint. De kredietlimiet wordt dan jaarlijks met 1/5 verlaagd. Consument stelt dat de bank onzorgvuldig jegens hem heeft gehandeld door hem niet op deze bepaling te wijzen. De Commissie is van oordeel dat Consument door ondertekening van de kredietovereenkomst akkoord is gegaan met de geldende voorwaarden, waaronder de afbouwregeling.
Voorts stelt Consument dat de bank een dergelijk hoog krediet niet aan hem had mogen verstrekken, gelet op zijn inkomen en zijn overige leningen. Hoewel de bank de inkomsten van Consument beter had moeten verifiëren, stelt de Commissie vast dat de bank des-ondanks binnen de toelaatbare marge is gebleven bij het vaststellen van de hoogte van het consumptief krediet. De vordering van Consument wordt afgewezen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschillenbeslechting van Consument, ontvangen op 14 september 2011;
- het verweerschrift van Aangeslotene van 13 januari 2012;
- de repliek van Consument van 3 februari 2012; en
- de dupliek van Aangeslotene van 27 februari 2012.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen het advies van de Commissie als bindend zullen aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 8 juni 2012. Aldaar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
2.1. In februari 2009 heeft Consument samen met zijn echtgenote bij Aangeslotene een aanvraag ingediend om hun "Voordeelkrediet 2%" te verhogen tot € 75.000,- (hierna: het consumptief krediet) met een maandelijkse termijnbetaling van € 1.500,-.
2.2. Consument en zijn echtgenote hebben op 23 februari 2009 het door Aangeslotene (op basis van door Consument verstrekte gegevens) ingevulde aanvraagformulier en

de kredietovereenkomst ondertekend en geretourneerd. Op het aanvraagformulier staat onder meer vermeld dat het maandelijks netto-inkomen van Consument € 3.205,- bedraagt en dat hij maandelijks een voorlopige teruggaaf van de belastingdienst ontvangt van € 1.782,- Aangeslotene was er niet van op de hoogte dat deze "teruggaaf" niet enkel betrekking had op de hypotheekrenteaftrek eigen woning. Tevens vermeldt het aanvraagformulier dat de maandelijkse woonlasten van Consument € 2.451,- bedragen en de maandelijkse lasten voor resterende leningen € 485,-. Het bedrag van € 485,- komt overeen met een last van 2% van de bij het BKR geregistreerde leningen. Consument heeft in het kader van de aanvraag diverse inkomensgegevens verstrekt. Aangeslotene heeft deze gegevens geverifieerd aan de hand van de mutaties van de bankrekening van Consument en zijn echtgenote.

2.3. Op het consumptief krediet zijn de "Voorwaarden (Variabel) Doorlopend Krediet 0611" van toepassing. In deze voorwaarden staat vermeld dat er een afbouwregeling van toepassing is die in het 65ste levensjaar van de eerste contractant begint. De kredietlimiet wordt dan jaarlijks met 1/5 verlaagd. Ten tijde van het aanvragen van het consumptief krediet was de Ledencirculaire van de Nederlandse Vereniging van Banken van toepassing.

2.4. Consument heeft na enige maanden Aangeslotene verzocht om een hypothecaire geldlening waarmee hij zijn bestaande hypothecaire geldlening bij een andere financier, het onderhavige consumptief krediet en zijn creditcardschuld kon inlossen. Op 24 november 2009 heeft Aangeslotene de aanvraag van Consument voor de hypothecaire geldlening ter grootte van € 650.000,- afgewezen op grond van het gehanteerde acceptatiebeleid voor hypotheken. Aangeslotene volgt de Gedragscode Hypothecaire Financieringen.

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van de door hem geleden schade, zijnde een bedrag van € 26.400,-. Tevens vordert Consument terugbetaling van de door hem betaalde rente over een bedrag van € 25.000,- vanaf 19 februari 2009.

3.2. Deze vordering steunt op de volgende grondslagen:
- Aangeslotene is tekortgeschoten in haar zorgplicht jegens Consument door hem niet te wijzen op de afbouwregeling en geen rekening te houden met zijn toekomstig pensioeninkomen;
- Aangeslotene had, gelet op het inkomen van hem en zijn echtgenote en zijn leningen, een dergelijk hoog consumptief krediet niet aan Consument mogen verstrekken, er is derhalve sprake van overkreditering; en
- Aangeslotene heeft geen enkel inlevingsvermogen en is niet bereid om een voor beide partijen acceptabele oplossing te vinden.

3.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. Beoordeling

4.1. Consument stelt dat Aangeslotene is tekortgeschoten in haar zorgplicht jegens Consument door hem niet te wijzen op de op het consumptief krediet van toepassing zijnde afbouwregeling. De afbouwregeling staat in de toepasselijke voorwaarden. De Commissie is van oordeel dat Consument door ondertekening van de krediet-overeenkomst akkoord is gegaan met de geldende voorwaarden, waaronder de afbouwregeling. Door ondertekening van de overeenkomst wordt Consument geacht kennis te hebben genomen van de inhoud en daarmee akkoord te zijn gegaan. Naar oordeel van de Commissie is Aangeslotene derhalve niet tekortgeschoten in haar zorgplicht. De klacht van Consument is derhalve ongegrond.

4.2. Voorts stelt Consument dat een dergelijk hoog consumptief krediet, gelet op zijn inkomen en dat van zijn echtgenote, alsmede zijn bestaande leningen niet door Aangeslotene had mogen worden verstrekt. Aangeslotene zou zich daarom schuldig hebben gemaakt aan overkreditering. Of er sprake is van overkreditering moet worden beoordeeld volgens de destijds geldende maatstaven van zorgvuldige kredietverlening. Ten tijde van het aanvragen van het consumptief krediet was de Ledencirculaire van de Nederlandse Vereniging van Banken van toepassing. Uit de Ledencirculaire blijkt onder meer dat Aangeslotene diende uit te gaan van de vanaf 1 april 2008 geldende basisnorm van € 1.010,- exclusief vakantiegeld en toeslagen respectievelijk € 1.200,- inclusief vakantiegeld en toeslagen.

4.3. Bij de beoordeling van het volgens de Ledencirculaire toelaatbare krediet neemt de Commissie als uitgangspunt de door Aangeslotene bij verweer overgelegde berekening op basis van de gegevens van het aanvraagformulier (berekening 1 op Bijlage 3a van productie 1). Ten aanzien van het netto-inkomen van Consument (€ 3.205,-) heeft Consument terecht gesteld, dat Aangeslotene ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de over de Aanvullende Uitkering van X van € 400,- door Consument te betalen belasting. Dit leidt tot een correctie van ca. € 200,- en wordt door de Commissie voor de verdere berekening gesteld op € 200,-. De voorlopige teruggaaf van de belastingdienst is slechts als inkomen aan te merken voorzover deze betrekking heeft op hypotheekrenteaftrek eigen woning. Bij een juiste verificatie door Aangeslotene (door beter navraag te doen bij Consument) diende dat bedrag op € 1.043,- in plaats van € 1.782,- gesteld te worden.

4.4. Consument heeft voorts gesteld, dat Aangeslotene een bedrag van € 1.220,- aan resterende leningen had dienen op te nemen. Volgens de Ledencirculaire geldt als minimale norm 2% van het BKR-Krediet. In het door Consument ondertekende aanvraagformulier is het bedrag op € 485,- gesteld en volgens Aangeslotene is dat bedrag bij de BKR geverifieerd. Het valt Aangeslotene dan ook niet te verwijten dat zij van € 485,- is uitgegaan. Ook de Commissie gaat derhalve van dat bedrag uit.

4.5. Door Consument is terecht gesteld dat Aangeslotene ten onrechte voor beide inkomens is uitgegaan van de basisnorm exclusief vakantiegeld en toeslagen. Op basis van de door Consument overgelegde loonstroken moet het Aangeslotene duidelijk

zijn geweest, dat Consument (anders dan zijn echtgenote) VUT-uitkeringen genoot, waarbij niet zonder meer kon worden aangenomen, dat Consument daarnaast ook vakantiegeld kreeg. Ook op dit punt mocht van Aangeslotene meer worden verwacht dan enkel een verificatie op basis van bankrekeningmutaties. Voor een juiste beoordeling van de basisnorm was navraag bij Consument geboden. Nu door Aangeslotene niet is betwist dat Consument geen apart vakantiegeld genoot, zal de Commissie bij de verdere beoordeling uitgaan van de door Consument berekende gemiddelde basisnorm van € 1.124,-, die door Aangeslotene op zichzelf niet is betwist. De van de basisnorm afgeleide leennorm bedraagt dan € 1.374,-. Op basis van de hiervoor vastgestelde gegevens bedroeg de maximale leencapaciteit: 50 x (€ 3.153,- min € 1.374,-) = € 88.950,-. Het vorenstaande betekent dat Aangeslotene - hoewel zij bij de beoordeling van de aanvraag zorgvuldiger had dienen te zijn - met het door haar aan Consument verstrekte krediet van € 75.000,- de krediteringsnorm niet heeft overschreden. Er bestaat dat ook geen grond dit onderdeel van de klacht gegrond te verklaren.

4.6. Tot slot is de Commissie van oordeel dat er geen sprake is van een niet coulante houding aan de zijde van Aangeslotene, zoals door Consument gesteld. Aangeslotene heeft ter zitting, als ook in een eerder stadium, diverse voorstellen aan Consument gedaan ten einde tot een passende oplossing te komen. Consument heeft deze mogelijkheden niet benut.

4.7. Concluderend oordeelt de Commissie dat de klacht van Consument ongegrond is, zodat de vordering van Consument ter zake dient te worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.